

DANSK-ENGELSK

BIAVLSORDBOG

Vers. 1.0

DANSK	ENGELSK	FORKLARING
Affugter	Dehumidifier	Maskine til at sænke fugtigheden i lokalet
Aflægger	Nucleus colony / Split	Lille ny bifamilie
Afrikansiseret bi	Africanized bee	Krydsning mellem afrikansk og europæisk bi
Aftapningsmaskine	Filling machine	Maskine til automatisk at sætte honning på glas
Alarmferomon	Alarm pheromone	Duftstof, som udsendes af bierne til at alarmere når der er fare på færde.
Allergi	Allergy	Overfølsomhed over for bier og deres produkter - især bistik.
Ambrosia	Ambrosia (bee feed)	Fast inverteret foderdej. Fabriksmærke
Ammebi	Nurse bee	Ung bi som fodrer larver eller dronning.
Ammefamilie	Nurse colony	Bruges i dronningeavl til at fodre dronninger
Antenne	Antenna	Føleorgan hos honningbien.
Apifonda	Apifonda (bee feed paste)	Fast inverteret foderdej. Fabriksmærke
Apiinvert	Apiinvert (liquid bee feed)	Flydende inverteret foder. Fabriksmærke
Apis cerana	Apis cerana	Den asiatiske honningbi
Apis mellifera	Apis mellifera	Den europæiske honningbi.
Arbejderbi	Worker bee	Hunbi, som ikke er i stand til at lægge æg.
Arbejdercelle	Worker cell	Vokscelle hvori arbejderbierne vokser op.
Avlsfamilie	Breeding colony	Bifamilie, som udvælges af en dronningeavler, til videre avl af dronninger.
Bayvarol	Bayvarol (varroa treatment)	Pesticid til bekæmpelse af varroamider. Ikke tilladt Danmark.
Bestøvning	Pollination	Biernes overføring af pollen fra støvknap til støvdrager i blomsten.
Biblæser	Bee blower	Maskine til at blæse bierne af honningtavlerne.

Bibrød	Bee bread	Pollen som bierne har hentet hjem og sat ind i cellerne til oplagring. Biernes proteinføde.
Bibørste	Bee brush	Børste til at børste bier af honningtavler.
Bigift	Bee venom	Giftstof i biens brod.
Biinspektør	Bee inspector	Administrerer bisygdomslovgivningen i et lokalområde.
Bilus	Drift bee	Lus der lever på bierne. Sjældne i Danmark
Biskæg	Bee beard	Kunstsværme der dannes om en dronning, som f.eks. er monteres på hagen
Bistik	Bee sting	Stik fra en honningbi.
Bisværme	Bee swarm	En del af en honningbi familie, som er fløjet ud for at finde sig et nyt hjem. Biernes naturlige formeringsmåde.
Bitømmer	Bee escape	Anordning som sættes mellem honningmagasin og yngellejet. Bierne sluses ud af honningmagasinet.
Blomsterstøv	Pollen	Pollen fra støvknapperne.
Brod	Sting / Stinger	Biens stikkeanordning.
Broder Adam	Brother Adam	Engelsk munk der udviklede den såkaldte buckfast bi.
Brugsdronning	Mated queen	En dronning i en produktionsfamilie.
Brune bier	Dark bees	Den oprindelige europæiske bi - Apis mellifera mellifera. Findes i Danmark kun på Læsø
Buckfast-bi	Buckfast bee	Kombinationsbi - hvor forskellige biracers gode egenskaber kombineres
Bugløb	Defecation	Mange ekskrementklatter i stedet.
Bundliste	Bottom bar	Den nederste træliste i en ramme.
Bæreliste	Topbar	Den øverste træliste i en ramme.
Carnica	Carniolan bee (Apis mellifera carnica)	Birace, som især er udbredt i de tysktalende lande. Stammer dog fra Slovenien
Caucasica	Caucasian bee (Apis mellifera caucasica)	Birace, som især er udbredt i det sydøst europæiske område.
Cellebygger	Cell builder	Bruges i dronningeavl. Bisamfund som bygger dronningeceller.
Celleforsegling	Cell capping	Vokslåget der lukker vokscellerne.
Cellekop	Cell cup	Begyndelsen til en dronningecelle.
Dansk standard	Danish standard	Standardmål for dansk bimateriel.

Diastase	Diastase	Enzym i honning, som nedbrydes ved opvarmning eller lang tids opbevaring.
Drejesi	Round sieve	Drejbar honningsi, til sining af nyslynget honning, som ikke så let stopper til
Drivfodre	Stimulative feeding	Fremme biernes yngelansætning ved at fodre med små portioner tynd sukkervand
Dronecelle	Drone cell	Yngelceller for hanbier, droner
Dronemoder	Drone mother (queen producing drones)	Dronning som er løbet tør for sæd, men stadig lægger æg.
Dronesamlingsplads	Drone congregation area	Parringsplads hvor dronerne samles og mødes med jomfrudronninger
Droneslag	Drone eviction or drone massacre	I august måned, når der ikke længere er brug for dronerne, smides de ud af bistadet af arbejderbierne.
Dronetavle	Drone comb	Vokstavle med dronepræg (cellestørrelse 5,8 mm), hvori der produceres droner.
Droneryngelfjernelse	Drone brood removal	Driftsform til fangst af varroamider.
Dronning	Queen bee	Eneste bi, som kan lægge befrugtede æg. Normalt det eneste æglæggende individ i bisamfundet.
Dronningeavl	Queen rearing	Fremavl af bidronninger med ønskede egenskaber.
Dronningecelle	Queen cell	Den celle som dronningen vokser op i.
Dronningegitter	Queen excluder	Gitter, som sættes mellem ynglelejet og honningmagasin, for at hindre dronningen i at lægge æg i honningmagasinet. Arbejdere kan bevæge sig gennem.
Dronningeløs	Queenless	Bifamilie uden dronning.
Dronningeret familie	Queenright colony	En bifamilie som har en fungerende dronning.
Druesukker	Glucose	Honning består hovedsagligt af druesukker (glukose) og frugtsukker (fruktose)
Duftkirtel	Scent gland	Kirtler der udsender dufte fra honningbien.
Ekstrafloralt nektarie	Extrafloral nectary	Nektarier udenfor blomsten, som producerer nektar.
Enzym	Enzyme	Enzymer spalter forskellige sukkerstoffer. Enzymer virker aktivt i uopvarmet honning
Europæisk bipest	European foulbrood	En yngelsygdom
Fejekasse	Shook swarm box	En anordning til frasortering af droner og dronninger.

Fejlflyvning	Drifting	Et fænomen hvor en bi vender tilbage til en fremmed bifamilie ved en fejl.
Feromon	Pheromone	Duftstof til kommunikation, som udsendes af bier og dronninger.
Flumetrin	Flumethrin	Varroabekæmpelsesmiddel. Aktivstof i Bayvarol. Ikke godkendt i Danmark.
Fluvalinat, Tau-fluvalinat	Fluvalinate, Tau-fluvalinate	Varroabekæmpelsesmiddel. Aktivstof i Apistan. Ikke godkendt i Danmark.
Flytteattest	Health certificate	Se sundhedsattest.
Flyvespalte	Entrance slot	Biernes åbning ind til bistadet.
Foderdej	Bee fondant	Sukkerfoder i dejform. Specielt godt til at fodre parringskassetter eller nødfodring i foråret.
Fodersaft	Royal jelly	Den saft som larver fodres med. Produceres af unge bier.
Forgiftning	Poisoning	I biavl tænkes på sprøjtemidler brugt i landbruget og villahaver, som er skadelig for bier.
Forkølet yngel	Chilled brood	Død yngel, som skyldes koldt yngelleje.
Forseglet honning	Capped honey	Inddampet honning forsegles med et vokslåg for bedre konservering i bistadet.
Fruktose	Fructose	Se druesukker.
Følgebi	Attendant bee	Bier til at fodre dronningen under transport og tilsætning.
Gele royale	Royal jelly	Den fodersaft som dronninger bliver fodret med.
Glukose	Glucose	Se druesukker.
Gæring	Fermentation	Ved for højt vandindhold kan honning starte med at gære.
Halmkube	Scap hive	Gammeldags bikuber lavet af halmstrå.
Hjørneklods	Corner block	Afstandsholder på en biramme.
HMF	HMF (Hydroxymethylfurfural)	Hydroxy-methyl-furfural er et stof som dannes når honning opvarmes eller opbevares længe.
Hofmannsramme	Hoffman frame	Biramme, uden hjørneklodser, men med bredere sidelister.
Honningcelle	Honey cell	Biceller hvor honningen indlejres.
Honningdug	Honeydew	Honning som er produceret af bladlus afsondringer.
Honningløsner	Honey loosener	Anordning til at løsne lynghonning i tavlerne med.

Honningmave	Honey stomach	En del af maven hvor bien opbevarer den indsamlede nektar.
Honningpresse	Honey press	Honningpressen presser honningen ud af tavlerne, modsat en honningslynge.
Hullet yngelleje	Scattered brood	Yngeltavle med mange åbne, tomme celler mellem forseglede celler.
Hygiejnisk bi	Hygienic bee	Bier som har høj hygiejnisk adfærd.
Håndvalse	Hand roller	Hånddrevet valse til prægning af vokstavler.
Indskud	Insert	Plade som skubbes under yngellejet.
Insemination	Insemination	Kunstig befrugtning af bidronning.
Invertase	Invertase	Enzym som spalter rørsukker til druesukker og frugtsukker.
Invertsukker	Invert sugar	Sukkeropløsning som er inverteret til de glukose og fruktose som honningbien foretrækker.
Italiensk bi	Italian bee (<i>Apis mellifera ligustica</i>)	Den gule honningbi - <i>Apis mellifera ligustica</i> .
Jomfrutavle	Virgin wax foundation	Udbygget tom vokstavle, hvor der kun har været honning.
Kalkyngel	Chalkbrood	Bisygdom. Se biernes yngelsygdomme.
Kap bien	The Cape bee (<i>Apis mellifera capensis</i>)	Birace fra kapområdet i Sydafrika. <i>Apis mellifera capensis</i> .
Kaustisk soda	Caustic soda	Æts natron. NaOH. Stærkt ætsende rengøringsmiddel.
Kielerstade	Kieler mating hive	Lille befrugtningstade lavet i styropor. Anvender ca. 2,5 dl bier.
Kitin	Chitin	Biernes udvendige skelet er lavet af kitin.
Klækkebur/ forsendelsesbur	Emerging cage / Shipping cage	Lille bur med foder til forsendelse og tilsætning af dronning
Kokon	Cocoon	Bilerven spinder en kokon på dens 9.-10. levedag. Herefter er den en puppe. Kokonen beskytter puppen.
Koldbyg	Cold way	Bitavlerne sidder vinkelret i forhold til flyvespalten i bistader.
Kombinationsavler	Combination breeder	Dronningeavler som kombinerer forskellige biracer.
Krainer	Carniolan bee (Krainer)	Se carnica.
Krystallisation	Crystallization	Under dannelsen af krystaller bliver honningen fast.

Krämerplade	Krämer board (bee escape board)	Myresyreplade med 250 ml 75% myresyre til varroa-bekæmpelse.
Kuldelammelse	Chilling paralysis	Bier der flyver hen over kold jord kan blive lammet af kulde.
Kunstsværm	Artificial swarm	Sværm lavet af biavleren.
Kunsttavler	Foundation sheets	Vokstavler med cellepræg.
Kyndig biavler	Expert beekeeper	Biavler som har gennemgået et kursus med teori og praktik omkring bisygdomme og lovgivning. Må udskrive flytteattester.
Langstroth	Langstroth hive	Amerikansk biavler, som udviklede langstroth rammen og bistadet. Verdens mest udbredte rammemål.
Lavnormal	Danish "lavnormal" hive size	Lille dansk rammemål.
Ligustica	Ligustica (Italian bee)	Birace som stammer fra Italien.
Loddeapparat	Soldering device	Apparat til ilodning af voks i birammerne.
Lotmærkning	Batch marking	Lovkrav om mærkning af alle fødevarepartier.
Lyngens bladbille	Heather leaf beetle	Bille som lever af og på lyngplanter.
Magasin	Super	Kasse til at sætte i eller ovenpå bistadet med nye rammer.
Maltsukker	Maltose	Sukkerstof som især findes i honninger som stammer fra bladlus, lyng osv
Mellemaflægger	Intermediate split	En driftsform til at hindre sværmning.
Mjød	Mead	Drik brygget på gæret honning.
Murbi	Mason bee	Solitær bi, som ofte forveksles med honningbier. Murbier kan forvolde skade i gammelt murværks mørtel.
Myresyre	Formic acid	Organisk syre som anvendes i enten 75% eller 60%'s form til varroabekæmpelse.
Mærkning af dronning	Queen marking	Dronninger mærkes med årets mærkefarve for at kunne identificere hendes alder. Der er fem forskellige farver.
Nasonovs organ	Nasonov's organ	Duftkirtel der sidder lige over brodden. Bierne blotter den når de skal tiltrække andre bier
Nektar	Nectar	Det sukkerholdige planteprodukt som bierne omdanner til honning.
Norsk mål	Norwegian hive size	Norsk rammemål.
Nosema	Nosema	Encellet sygdomsfremkaldende parasit, som lever i tarmen hos honningbier.

Nødcelle	Emergency queen cell	Nødceller laves når dronningen pludselig dør.
Observationsstade	Observation hive	Stade med få tavler omgivet af glas, således af bierne kan iagttages.
Omlarvning	Grafting	Flytning af 1 døgn gammel larve til en cellekop hvorfra der opfostres dronninger
Omsmeltning	Wax melting	Smeltning af voks. Af det smeltede voks laves nye vokstavler.
Ondartet bipest	American foulbrood	En yngelsygdom. Se yngelsygdomme.
Opstablingsstade	Beehive	Moderne bistade, som opbygges af ens moduler.
Ottetalsdansen	Waggle dance	Biernes kommunikationsdans. Angiver retningen og afstand til nektarkilden.
Pandeøjne	Ocelli	Bierne har 3 punktøjne i panden, som registrerer lysændringer.
Penibacillus larvae	Paenibacillus larvae	Bakterie som udvikler ondartet bipest.
Parringsfamilie	Mating nucleus	Små parresamfund, hvor en uparret dronning parres.
Parringsflugt	Mating flight	Den unge jomfrudronning flyver ud af stadet og opsøger en dronesamlingsplads, hvor hun bliver parret.
Parringskasse	Mating nuc box	Se parringssamfund.
Parringsstation	Mating station	Isoleret område, oftest en ø, med bier af en kendt afstamning.
Parringstegn	Mating sign (mating plug)	Dronning, som stadig har dronens parringsorgan siddende efter parringen.
Pest	American foulbrood	Se ondartet pest.
Podning	Inoculation / Grafting	Nyslyngede honning tilføres en finkrystallinsk honning. Dette sikrer en god krystallisering af den nyslyngede honning.
Pollen	Pollen	Planternes blomsterstøv.
Pollenbukser	Pollen baskets (corbiculae)	Pollen indsamlet af honningbienen, samles i de såkaldte pollenbukser under hjemtransporten til stadet.
Pollenerstatning	Pollen substitute	Forsøg på at efterligne pollen som proteinføde. Laves f.eks. af fiskemel.
Pollensamler	Pollen trap	Bi som kun samler pollen.
Polyuretan	Polyurethane	Kunststof til fremstilling af Rea-Dan bistader
Propolis	Propolis	Propolis er biernes antibakterielle forsvarstof, som fremstilles af harpiks.

Pukkelyngel	Drone-laying worker brood	Droneyngel som er lavet i arbejderceller.
Puppe	Pupa	Stadiet efter larve. Fra 9. dagen til 21. dagen.
Radial slynge	Radial extractor	Slynge hvor tavlerne er anbragt som egerne i et hjul.
Ramme	Frame	Ramme til montering af vokstavle.
Refraktormeter	Refractometer	Måler sukkerindhold og vandprocenten i honning.
Renavlsområde	Isolated mating area	Se parringsstation.
Renselsesudflugt	Cleansing flight	Biernes første flyvedag i foråret hvor de tømmer deres tarm.
Resistens	Resistance	Udvikling af modstandsdygtighed.
Rugemaskine	Incubator	Udruger dronningeceller.
Runddans	Round dance	Biernes kommunikationsdans når nektarkilden er tæt på.
Rundlarve	Young larva	Stadie i biens larvetid.
Røgpuster	Smoker	Puster røg ned i bifamilien, inden man går til bifamilien. Beroliger bierne.
Røring	Stirring	Nyslynget honning skal røres for ikke at danne for store krystaller.
Røveri	Robbing	Stærke bifamilier kan røve svage bifamilier ud for honning.
Sakkarose	Sucrose	Rørsukker, spaltes til druesukker og frugtsukker.
Sjølís honningløsnér	Sjøli's honey loosener	Apparat til løsning af lynghonning.
Skovhonning	Forest honey	Se bladlusehonning.
Skrællebakke	Uncapping tray	Bakke til at sætte den forseglede honningtavle på, inden vokslåget skrælles af.
Skrællegaffel	Uncapping fork	Gaffel til at fjerne celleforseglingen på en honningtavle.
Skrællekniv	Uncapping knife	Kniv til afskæring af celleforseglingen på honningtavle.
Skrællemaskine	Uncapping machine	Maskine til fjernelse af celleforsegling på honningtavle.
Slynge	Extractor	Centrifuge til udslyngning af honning fra honningtavler.
Solvokssmelter	Solar wax melter	Anordning til at smelte vokstavler med solens strålevarme.
Spejderbi	Scout bee	Bi der afsøger nye trækområder eller boligområder.

Stadekniv	Hive tool	Stadeværktøj, som især bruges til at løsne rammer og skrabe voks af bistadet
Stadekort	Hive card	Notatføring af bifamiliens tilstand.
Stadevægt	Hive scale	En vægt til vejning af bifamilier.
Stamtavle	Pedigree	Stambogføring af en dronnings avlsmæssige herkomst.
Styropor	Styrofoam	Kunststof til fremstilling af styroporbikasser - flamingo.
Støbeform	Mould	Form til støbning af kunstavler eller lys.
Støbte tavler	Molded comb foundation	Tavler som er støbte i en tavlestøbeform. Modsat valsede tavler.
Sundhedsattest	Health certificate	Dokumentation fra kyndig biavler på at bifamilien er fri for anmeldelsespligtige sygdomme. Lovkrav ved flytning af bifamilier.
Svansedans	Wagging dance	Biernes kommunikationsdans. Angiver retning og afstand til nektarkilden.
Sværme	Swarm cell	Dronningeceller i bifamilier der vil sværme.
Sygdomsattest	Disease certificate	Se flytteattest.
Sækynge	Sacbrood	Yngesygdom, hvor den døde larve ligger i en sæk.
Tappemaskine	Filling machine	Maskine til tapning af honning.
Tavlefast	Comb behavior	Avlsegenskab, der beskriver biers adfærd på bitavlen og hvor meget de flyver op.
Tavlegade	Beespace	Rummet imellem to bitavler.
Thixotrop	Thixotropic	Lynghonnings geleagtige konsistens.
Transportbur	Transport cage	Se indførbur.
Trækbi	Forager bee	Ca. 1 måned gammel bi, som begynder at hente nektar hjem til bifamilien.
Trådbund	Wired bottom	Åben stadebund dækket af trådned.
Trådstrammer	Wire tensioner	Værktøj til at stramme tråden i bitavlerne.
Tør omlarvning.	Dry grafting	Bilarve overføres til en tør celle uden foder. Se våd omlarvning.
Ubefrugtet æg	Unfertilized egg	Droneæg.
Udjævning	Equalization	Svage bifamilier får tilført yngeltavler fra stærke bifamilier.
Udskiftningscelle	Supersedure cell	Dronningecelle beregnet på udskiftning af dronning.

Vagtbi	Guard bee	Bi der holder vagt på bistadets flyvesprække og holder øje med hvilke bier der flyver ind i bistadet.
Valsede kunsttavler	Rolled foundation sheets	Kunsttavler produceret på en valse.
Vandingsanlæg	Watering system	Vand til bierne i bigården.
Vandrestade	Migratory hive	Modificeret trugstade. Gjort lettere og nemmer at håndtere ved flytning af bifamilierne.
Varmbyg	Warm way (frames parallel to entrance)	Bitavlernes placering i forhold bifamiliens flyvesprække. Her parallel.
Varroa	Varroa mite	Snylter, som opformerer sig i biynglen.
Vingeklipning	Wing clipping	Klipning af dronningens vinge til at forhindre sværmning.
Vinterklynge	Winter cluster	Bierne overvintrer i en kugle, med dronningen placeret centralt.
Vippesi	Tipping hive tool	Vippebar si til sining af nyslynget honning, som ikke så let stopper til.
Vokslåg	Cappings	Bierne sætter vokslåg over den færdige honning for at beskytte imod fugtighed.
Voksmøl	Wax moth	En mølart som æder brugte vokstavler.
Våd omlarvning	Wet grafting	Larven afsættes på en dråbe honning eller gele royale.
Yngelleje	Brood nest	Det område i bifamilien, hvor bifamiliens yngel befinder sig.
Yngelsygdom	Brood disease	Sygdomme som angriber bifamiliens yngel. F.eks. Ondartet bipest eller sækyngel.
Yngeltavle	Brood comb	Vokstavle indeholdende yngel.
Æglæggende arbejder	Laying worker	Arbejderbi som lægger ubefrugtede æg. Forekommer i dronningeløse bifamilier.
Øparring	Island mating	Se parringsstation.